

پورترهي ۷ ناتمام مهيل

همايون ٽهاسي

تراژدی، ئه‌وره‌سه ک مهیل، له کهن دجاره‌نیشان‌دان نریه‌یده خاک.

تراژدی، له مانای قۆل، له ئه‌ره‌ستوو تا نیچه، به‌رده‌وام له شوونیگ ئه‌ژم گرید ک کرده‌ی ئسانی، له رۆه‌رۆبۆن وهل هی‌زه‌یل ده‌ره‌کی یا ناوه‌کی به‌جهرنه‌ۆ، وه بته‌وی په‌سیدن. ئه‌مان ئه‌ر له لاکان په‌سیار بکه‌یم، ئی بته‌ویه خود مه‌یله.

ئ‌ه‌ی لاکان، مه‌یل هی‌چ‌کات وه ئوب‌زه‌ی نیه‌ره‌سید؛ چونکه مه‌یل منال نه‌بۆنه. ئه‌وه‌گ بووده مه‌یل، نه خود چشت، به‌لکو شق یا له‌یه‌ک‌بری‌ان له ناوین سووژه و خودیه‌تی خوه‌یه. مه‌یل ئه‌وه‌ه‌ورخستن نه‌بۆنه، ئازیه‌تی‌گرتن هه‌میشه‌یی ئ‌را چشتی‌گه ک هی‌چ‌کات هه‌بۆن نی‌اشتیه. له مه‌نتق لاکانی مه‌یل هه‌میشه له ر‌ی «ئ‌ه‌وی‌تر که‌ل‌ین/که‌ه‌ورا» مانا پ‌یا که‌ید: له ر‌ی یاسا، زوان، ناو باوگ و نه‌زم سه‌مبولیک. سووژه، ته‌نیا له دوا‌ژه‌ی ئ‌ی نامرادیه، خوه‌ی سازیدن و له‌نوو ناسید.

ته‌نانه‌ت له په‌وايه‌ته‌یل د‌وا‌یین لاکان ک له ژوئیسانس یا له‌زه‌ت له‌را‌ده‌وه‌ده‌ر قسیه که‌ن، مه‌یل هی‌مان له ح‌سار پ‌یکه‌اته مینیده‌ی. مه‌یل، له چوارچو‌یگ تاوتو یا را‌قه کریه‌ید که هه‌میشه له ئه‌نجاما له‌نووته‌ولید بالاده‌سی یا زالیه‌تیه. له‌ی نوورگه‌و، بر‌یگ په‌وان‌په‌ژوه‌یل ر‌خنه‌یی ئ‌م‌رو وه‌تاییه‌ت له بوار نوروساینس ر‌خنه‌یی-کوملایه‌تی، وریاکردن دانه که لی‌وا ئه‌ورس‌نه‌یل‌یگ له مه‌یل تۆه‌نن بوونه ئه‌م‌را‌ز‌یگ ئ‌ه‌ی ر‌یک‌و‌پ‌یک و به‌جهرکردن به‌ده‌ن و په‌فتار له‌چوارچو گوتاره‌یل یا وته‌مانه‌یل ده‌سه‌لات ژینی.

ئ‌ه‌مان هه ئ‌ی تراژدی مه‌یله، ئ‌ه‌ی دلوز داو‌یگ مه‌فه‌وومی یا چه‌مکیه؛ ته‌له‌یگ فه‌لسه‌فیه. دلوز و گتاری وه هی‌ز و قورسیه و ئاگادار که‌نه‌و ک مه‌یل که‌مایه‌تی یا که‌موکه‌سری نییه؛ مه‌یل ته‌ولیده. مه‌یل هی‌ز‌یگ سازینه‌ره، یه‌ی ماشین په‌یوه‌ندی یا وه‌یه‌ک لکیان و گریدانه، یه‌ی هی‌ز ئه‌وبۆن(شدن). ئه‌وان په‌وانکاوی بنیات‌نری‌ای وه په‌ی که‌مایه‌تی محاکمه که‌ن، چونکه ئه‌وه ئام‌را‌ز‌یگ ئ‌یدئولوژیک ئ‌ه‌ی کونترۆل سووژه زانه‌ی. مه‌یل، نه ئازیه‌تیه ئ‌را نه‌بۆن، به‌لکو ئافران‌دن شی‌وه‌یل تازه ژیا‌نه؛ نه شه‌وق ئ‌ه‌ی ئه‌وه‌اتن یا هه‌له‌وگه‌ردیان، به‌لکو شوور هه‌لاتن وه‌ره‌و لایه‌ن نه‌ناسیاس. له‌ی‌راسه‌گ جیا‌وازی لاکان و دلوز نه ته‌نیا تتوریک، به‌لکو ئ‌ستراتژیک و سیاسیه‌و

بوود. لاکان، مهیل له ناو داو پیکهاته گلهو دهید؛ دلوز، مهیل کهیده ماشینیک
ئهره هه یواین یا هلاتن، ئفراندن و بهرخوهدان. یهکی گیرودهی وپهرده، ئهوی تر له
شوون بنیاتنان و سازین بانان.

له ئاست پيشاندانهویل یا له نوونیشاندیل هونهری، وه تاییهت له سینما، ئی دوان
ئهورهسینه له مهیل، دو ری جیاواز ئهری رهوایهت کهسایهتی و سووژه وه دی تهرن؛
یا مهیل وهکوو زام نه بون دۆن و وینای کهن ک ئهجامی بووده تراژدی، یا یهگ چو
هیز وهیهکلکیان و ئفراندن وه کار گرهنی ک وه ژيان نوو ئهجامید. له دواژهی
زام، وه سازین بهدهنهیل بی لهش (بهدهنیگ ک له پیکهستن سه رکوتکه رزگاره). له
نیشان دان شکست، وه وینهی شور.

ئی نۆسینه، ئهوخوهنین یهی فیلم نیه. ئی دهقه، سه رهتاتیگی کردن په رسیانه
یا په یجوورانیهگه له مهیدان مین پیری کریای مهیل له قالب فیلمیگه ک هاتی
بواره یلیگ لی هاوکات وهگهرد ساکاری ئه مان نه دید گریاس. له دنیا یگ ک هم
مهیل سه رکوت کهن و هم مهسرهف، له دنیا یگ ک ئه قین کرده سه کالآ و ئازادی
فروشانه سه پیکلام، ئی پرسپاره بنه رتهیه، چون تۆنیهید له مهیل، یهی هیل هه لاتن
سازی؟ چون تۆنیهید له مهیل، نه سووژهی خه مووکی، به لکو سووژهی شوورشی یا
لاکه می رزگار ته ولید کرد؟

نوورین گشت پروانی و بهرخوهدان له وه رایوهر ئاشنایی سپرینه وه له فورم و ناوه پروک و
ئهوخوهنینی هیلی نه له ناوین خه لک ئاسایی ته نانهت له ناو رخنه گرهل باوه رمه ند وه
ژانر و فورم تاییه تیگ له سینه ما و هونه ر وه گشتی، هه میشه هه بۆه و ئیمه بی ئه نیات
لاگیریهیل و ته نانهت رهد و سان واران ئه زمونهیل فرهی له سه رده م خوه یان دیمنه.
هنای باس هونه ره یلیگ له په یوهندی یا دریهی وهل هونه ر ترا تیده ناوه ئاست
داوه ری یا قه زاوه تکردن فره ترو بوود. زال بون دنیای نه قاشی له سه ر فیلم « ژيان
ئه دل» یا « که و گهرمترین رهنکه» هم ئه وقره ئاشکراس ک هاتی زه ین بریگ په شیو یا
شپزه و بکه ید. وه تنیگ فره فره ره سه مبولیک وه قابهیل حساو کریای و بی که م وکورتی

ک هەر سکانس- پلانیگ چمان تابلو نگارکیشیگ خه‌یدهو هۆر ئایهم. ئی مه‌یل و ده‌ین وه‌ نگارکیشی له‌ کاراکتر ئمما ک نه‌قاشی ئره‌ی رۆل بنه‌مایینگ دیرید وه‌ وه‌یشت فه‌ره‌یگه‌و وینا کریاس. ئمما یگ ک یه‌کی له‌ پره‌نسیپه‌یل که‌سایه‌تی له‌ په‌یوه‌ندی وه‌گه‌رد دووخی وه‌ل نه‌قاشیا و چاره‌نۆس حرفه‌یی تاریف بوود. له‌وره‌ ک گه‌پ دووخ خاوه‌ن‌گالریه‌یل ده‌ید و هه‌لایه‌ بوود بۆشید لادان یا له‌ ژیرپانان بنه‌ما و ریساگان له‌ حه‌زه‌ی په‌یوه‌ندیش هه‌ هه‌له‌وگه‌ردیه‌ید وه‌ نگارکیشی. نگاکیشی گشتی ژیان پیک نایه‌. لا به‌یمن له‌ ره‌خنه‌یلگ ک وه‌ کومه‌لگه‌ی هونه‌ری و هه‌لکاته‌یل سووکیان دیرید. له‌ برینگ له‌ وه‌ت‌ووژه‌یل تلفنی یا میوانی خوه‌ی و... گوشه‌یل لی ئاماژه‌ بوود. هه‌ر چهن وه‌گشتی ئی دنیا یله‌ ئا ئه‌دل نامو، سه‌یر و عه‌لاجه‌وه‌ و هه‌یچ‌کاتیش هه‌ول نیه‌ید بره‌سیده‌و یا خوه‌ی له‌ تخونی به‌ید، ئمما ئرای به‌سه‌. ئه‌لبه‌ت یه‌ دۆره‌ دۆته‌یگ نه‌پوختیش نییه‌. گشتی فیلم ته‌قه‌لا ئا ته‌وریزه‌کردن هه‌ی نه‌پوختی و سه‌رگه‌ردانی و خه‌ریکه‌سه‌ ک گاجار په‌نگ ژاکیا ی گریده‌و خوه‌ی.

نگارکیشی که‌ ئمما وه‌ل یا ژیان و فکر که‌ید. ئه‌دلیگ ک رۆل و جیگای ناوه‌ندی و وه‌رچه‌ویگ ئا هونه‌ر و کاره‌یل و بروز جووریگ له‌ عاتفه‌ و ئه‌قین ئا ئمما پیا که‌ید. چ له‌ کات له‌ په‌یوه‌ندی بۆن و چ له‌ سکانس کوتایی پيشانگه‌ ک له‌نوو ئه‌دل و په‌نگ که‌و رۆل دیرن. ئه‌ما په‌نگ که‌و، که‌و په‌نگ سه‌ردیگه‌. ئه‌مان له‌ی فیلمه‌ ئاشنایی سرینه‌وه‌ لی کره‌ید. په‌نگ که‌و قژ ئمما له‌ شه‌قام ئاگریگ له‌ ده‌رۆن دۆه‌تله‌ی ده‌بیرستانی له‌ ته‌مه‌ن بلوغیگ وه‌ک ئه‌دل ده‌م ده‌ید ک ته‌مام فیلم وه‌ بانئ سواره‌. فه‌زای فیلم پره‌ له‌ ئی په‌نگ که‌وه‌، له‌به‌ ک ده‌ره‌ینه‌ر له‌ی تکنیک سه‌مبولیکه‌ بوود بۆشید ک ته‌نانه‌ت زیده‌ره‌ویش کردیه‌. په‌نگیگ ک له‌ کلۆپ هاو‌ره‌گه‌زخاوه‌یل و له‌ دلنگ ئه‌دل له‌ پيشانگه‌ کوتایی فیلم له‌ پال په‌نگ لاک قرمزئ نیشید. له‌ کولیه‌ت فیلم و په‌نگ‌به‌ندیه‌یلش ئی په‌نگه‌ هه‌س. ئه‌لبه‌ت نیه‌ود وه‌ ئاسانی هاته‌ ناو هه‌لسه‌نگانئ وه‌ گه‌رد سیانه‌ی کیشلوفسکی له‌ بوار سه‌مبولیسمه‌وه‌. له‌ گشتی فیشتر فیلم که‌و وه‌ بازی ژولیت پینوش و له‌ پال ئه‌وه‌ ئه‌لبه‌ته‌ بازی ره‌نگینی له‌ «کوپی هاوتای ئه‌سل»

کياروسه می تیده هۆر ئایهم. تهنانهت بوود وه هه لسه نگانن و شروقه ی به راوردکارنه ی یانه فکر کرد.

ئهمان ئرا ئاشنا یی سرینه وه گاجار بووده مدوو یه بنریه یدهو لا یا دوا؟ لیڤه ئیمه وه گهرد جوورینگ سینه مای زهق، درام، خاوهن نهزم لوژیکی یا چوارچیوه ی پیکهاته یی و په یکه ره و فینال... رۆه رۆ نیمن. یانی نیشانه یل سینه مای کلاسیک چیرووک بیژ وه جوورینگ لیڤه بزر یا ونه. نیشانه یل سینه مای باو و فرمولی دیاریه. سه که سیگ ک بخوازیډ وه ی چاویلکه و بچوه ناو ئی فیلمه و هلا یه له یه کی له سکانسه یل دریز و کشدار فیلم ده سه لی بشوورید، هاتی سکانسه یل ئروتیک بووده مدوو یه ئرا وه قه سه م و ده سه داوان و سانی. لیڤه هه ول دریاس سینه ما له لۆتکه ی خوه ی وه ژیان نزیکه و بوود، ژیان بی خه وش. له به نزیک ک هیژ جیاکاری له رئالیه سته م بوود. دووربین له سه رخو ده ره یته ره له شوون دۆه تیگ له سنوور خود ئاگاھی جنسی که فته سه و ری و وه هۆردترین فورم گونجاو ده سه قه ویه و نه که ید. کشدار و دریزن وه لی هاتی هه وه جه بوون ئرا دراوردن گشتی بواره یل که سایه تی دۆه تیگ تهق لهق یا له رزووک له کومه لگه یگ ک هاوکات ک کلۆپ هاو ره گه زخوازیل دیرید ئهمان ئاسان نییه ده رخسن و وه زوان هاوردن مه یل جنسی خوه. بی ئه نیات له ی دژه یه کی یا ناکوکی و پارادوکسه یله له سه رده م کاپیتالیسم دۆاین له ی ولاته یله هه س. برینگ له په لوه چه یل فمینیستی خوه یان نموونه یگن له لیان. دووربین وه گهرد ئه دل بووده یه کی یا گاجار که فید وه لیا. بابه تیگ له ی فیلمه نییه ک سه مبولیک نهود. دووربین بی ئه نیات کلۆزاپ دیرید. کلۆزاپ له بان روومه ته یل و بارودوو خه یل. له بان ده م و لیو ئه دل له کات خواردن و مه یل فهره و تیژی وه خواردن. له بان ده م دوکو ت وازی له کات خه و، له بان لیوه یلی کاتیگ راکیشان و تامه زویی جنسی دیرید وه دۆه ت هاوکلاسی له بان په لگان، له ده س شوری و ئاوات و ته مه نای، له بان چه وه یل خهریک و سه رگه ردن و زوورم وه خته یل دل ه راوه کی دار ئه دل ه لایه له گشتی فیلم. له بان که م کووت خه نینه یلیان، دووربین تومار که ید و هه لگرید له هۆردترین ئه ژم

گونجاو، لوٽڪهئ بازى ئه دل له خال زوورينهئ خوهئ وه ژيان نزيكهو بوود ك بهرجهد وه ساكاري ده رناتپه. ههئ ساكاري و ساف كافيه رټاله ك هاتئ فيشترين دژواري ئرا دراوردنئ وه خهرج درياس خوهئ توهنيډ بووده عامليگ ئرا ره خنه گرهل كلاسيك/ باو په سهن فيلم. كه سهيليگ ك تاقت ليوا كه سايه تي دارشتنيگ نه ږن. كشار، كه مديالوگ و پر له سه مبول.

فيلم وه نه نقه س ئي رپيه گرده سهو وهر. ئه دل دوه ت كه م نه زمون و كه م متمانه وه خوهيگه. وه واته يگ «بوچگ و ژنانه» س ك بايه گشتي ئي به كگراوندهيله بگوزرېد ك ئيمه بتوهنيم له وه راږوهر «گه ورا و پياوانه» بون ئمما تاريقي بكهيم و جياوازي بنه يمنه ناوښتيان. نيه توهنيډ درس پريار به ږد. بوچگ پال ده ږد. ترسيډ. ترس هيژ جولي نه ر يا هاندر ئه دل. ترسه ك بووده مدوو يه دروو بوشيد له جهرخهئ هاوكلاسيه يلي ئرا نكولي له حه ز يا مهيل هاوړه گه زخوازانه ئي، ترسه ك وه گهرد ئه قينا تيكله بوود و هاوار به ږده ئمما و پال ده ږد. له ترسه ك وه ئمما دروو ده ږد. له ترسه ك نيه توهنيډ مهيل خوهئ وه ساكاري وه زوان باريد و له لي وايد. جالبه له مه درسه لزيه بن بون له لاي كور و دوه ت سهركوت كړيه ږد بلام كور گهي هيچ فشار يا ئاسته نكيگ له بانئ نيه. ههئ ترسه سه ك بووده مدوو يه وهل كور هيله پهيوه ندي داشتوود ته نانه ت دهوران چالاكي و كار له مه قام ماموسا هم شاريده و وه جووړيگ ك چووده و ژير بار پهيوه ندي وهل كور هاوكاريا بي ئوه رازي بوود، چون نيه توهنيډ كنار بايد. بوچگ چيروك ئيمه به ره هم چينه. چينيگ ك له فه زاي دو بنه ماله خاس له وه راږوهر يه ك قه رار گردنه. بنه ماله ئه دل چين مامناوه ندي وهره و خوار و سنه تي شاري ك دهركي له دووخ دوه تيان له لوٽكهئ پهريشاني و په شيويه يل گه ورا بونئ نه ږن. چين له خوراكيش ديار ده ږد، ئسپاگتي، له وهرده سي ترين غه زاء، فه زاي زهني ئه دلش ههر ليوا ساده س، وه جووړيگ ك ئرا ميواني ئمما ئسپاگتي درس كه ږد. ترس بووده مدوو يه كا تيگ دهنگ ئمما كه ږد ئرا مال له دووس كور خياليي گپ بريده ئرا فره ميته دان وه حوزوري. وه قالبه يل زهني وه زات وه ده يشته ونه ر يا وه لاوه ونه ر

بنه ماله ئى ئاماژە كەيد. سەردى و جوورېگ داپران يا لەيه ك بريانىش لە باوگ و دالگ
 ئەدل وەگەرديا وينا كرىهيد چمان هانە دو سەياره ئى جيا. و خوهيش ها سەياره ئى
 دۆرتريگ. لە وەرايوەر بنه ماله ئى ئمما ئەمان جياوازن. لە چين بورژوايى تريگن ك لە
 سياسەت، جنسيەت و... باس كەن. پەيوەندى پرووشن و سوپركتيو وە گەرد يەك
 دېرن. نان شەويانىش جوورېگ سەدەف دەريايە ك تەنانەت خواردنييش ئرا ئەدل
 سەختە. تام كردن يا چەشيني هەو قەرە ئرا ئەدل تازەس ك تام باوگ و دالگ ئمما
 و شيوئى ژيانيان. ئەمان ئەدل نيه تەوايد و هاتى نيه تەوئيد لەئى جنس داماوى و ترس
 و كول دانه دەرچوود. چۆن ترسيد وەل خوهيا رۆه رۆه و بود. ئەق دووس ديريدي پال
 بەيد. دووس داشتوود و دووسى داشتوون. ئەوقەرە ك تەنيايى وە مدوو نەبۆن ئمما
 ئازاري دەيد و بوودە مدوو يە بچوہ ناو پەيوەندى وەل كورېگا. شيوہ رۆه رۆبۆن وە
 گەرد جنسيەت لە كيشەكەوانەيل يا مەملانەيل يا چەلنجەيل سەردەم گەورابۆنە تا
 دەوران شووناس پياكردن و ئيكە جنس قەبوول كردنى وە تايەت ئرا جنس جيا باو لە
 گشتى كومه لگايل. سەردى پەيوەندى ئەدل وە گەرد كور دەسپيک فيلم كاتيگ ك
 ئۆشيد خاس بۆ؟ و يەق خوهئى نمایی وە حەز كردن كەيد وەلى لە بنەرەتا هيچ حەزىگ
 نەوردیە و يە دەسپيک چەلنجەيل ئى رۆه رۆبۆنەس و هەو ئاگر دۆت قژكەو لە سەر
 شەقام كار خوهئى كەيد. سکانس خەو شەوئى ك ئەدل وە خيالئى هەست جنسى و
 گەرمى پيا كەيد، دياردەئى ئەوہ سە. ئى سکانسيشە بەشيگە لە كەسايەتى دارشتن
 پرحوسلە و لەسەر خو و هۆرديني دەرهينەرە. يا سکانس جەژن لە دالگ پيا بۆن
 ۱۸ سالانى ك گشتى ئرائ جەژن گردنە و هەلپەرين لە شيوئى سەماعى يەكى لە
 سکانسەيل تايەت فيلمە ك تەمام گيانى نيقەلتووزە لە ئمما و وەپى فكر كەيد.
 نوورين كلوزاپ لە كولیەت فيلم هەس، مەبەست كوو كردنەوئى سەرنج لە سەر
 ئەدل و ئمما و پروسەئى ئەژم گردن ئى كەسايەتییەلەسە، هاتى كەسيگ وە يە فكر
 نەكەيد ئرا بنه ماله ئى هەر دوانيان لە ناکاوا لە ژيانيان و لە فيلم سريەنەو و نريەنەو لا؟
 بنه ماله ئىگ ك تەوئيد رول گرنگيگ داشتوود لە ژيان ئى جنس ئاخەرە، وەئى مدووہ

ک فیلم نیشان دان ژيان ئەدله. رۆل و کاریگهريان نه ديد گريه يـد و نريه يـده و لا تا سه رقال و خهريک کلوزاپ سوژه بوود.

سه رتاله يل وه تياي له کلاس ده رس له ناو فيلم گشتي هلايه نيشانهن، شيه و کريه ن و ئاشکرايه تي پيا کهن. چو ده رته نجامه يل گونا ه سروشتي ئەدل ياني جه زابيه تيگ ک ئرائ دوزه مه س. ولى ئرا کوتايي ره سيمنه يه کيگ له ي سه رتاله يله. له رستوران نيشتنه، ئەدل پرسيد ئايا ئمما ئەو دووس ديړيد و ولام مه نفى شنه ويـد ئەمان ئوشيد دلوقاني يا خوشه ويستين وه پي «هه رماني» ه. يه يه کمين ده له ک مه زنه ئەمان ئميد وه گشتي خاپور نيهود. پيشانگه ي ئمما ده س وه پي که يـد، که و که يـده وه، لاک قرمز ده يـد، له ناو ده رانه وساس، له پيشانگه له وه رايوه را ته قيده ئەدلا وه لي له فه زايگ هه ناسه بر چمان قسيه يگ ئرا وه تن وه ده ما نيه تي تا ئيه ک ره فقيگ تيد و سه ررشته ي قسيه گريده و ده س و له ئەدلي ئوشيد ک هي مان له به ره مه ميل ئمما مه ني ه ته نانه ت دواي جيا وه و بوني ان ئەمان له جيگاي تازه... «من ئمماي قه ديم دوئم و ئمماي تازه. که و و قرمز. وه ده ماخ و شادمان و وه چه و ا تي ک پيه ک له ئارامشه وه لي ناراحه تيگ ها ناو چه وه يلي، يه ي شادي سه ره تاي هه س وه لي يه ي دنيا خه ميش هه س و نوورينيش نادياره.» که و له دلنگ ئەدل مه نه سه و و له تابلو نه قاشي ک پراشياسه پيا و دي خه وه ريگ له قرهيل که و ئمما نيه. ئمممايش قسيه يگ نه يـرید. قسيه ديړيد وه لي ها ناو چه وه يلي و خاس زانيد وه گهر د ئەدلا حال خاس بو. وه لي هه و له يه ک نه رسي نه و، هه و ماتريس پيچاويچ ژيان له سه رده م ئالوز يا شپرز ئيسه س ک بوه سه مدو و يه ک هه ميشه له ناوين خوازين و دلخواز و راسيه تي که لايي يا دا برانه يل فه ره يگ بوود.

ئايم له خوه ي نامو فيشتر له هه ر کاتيگ له ئه وي تريش نامو بوه. لي ره هه و «تراژديه سه ک هه رمانيه و» بوه. گرنگ ترين سه رتال فيلم. له پيشانگه وه گهر د سکانسه يل دره وشا و ديا ري ئەکتر يا روه رومن، بو قزيگ ک قوري ئەدل دا وريه و نوورين ئمما ک شوون حه رکه ته يل ئەدل له ييز چه و گريد و... هه ر دواني ان بي وينه ده رکه فن. ئەدل

ئەمان گوزەر کەید تەنانت کاتیگ وەگەرد کور عەرەوا قسیە کەید. چوارچیو بەسان ئی سکانسەیلە ک یەکیگ لە کادەرە و یەکیگ لە ژێرنەخش یا زەمینەس پەنگین و کاریگەرن. دەرە ک ئەنجام فیلم وازە وەلی نیشانەیش دێرد، دۆت نەپوخت پشتگەرم چارەنۆس نادیار گشتی فیلم دومین و هاتی سەرەکی ترین دڵەک و فیتگ خوید و بوود بۆشید ک ژیان لە ئانا دەس وە پێ کەید. وەگەرد جووریگ ناھمیەری سەرخواشە دەیدەو دەیشت و سیکاریگ داگیرسید و کەفیدەو ری، ھەر چەن چمان تەقەلای کور عەرەو ئا لە شوونی چێن بێ وەلیفەتە چۆن ئەدل تازە رەسیەسە ئێرە ک کیە.

ھالە لەبارەئ جنس رەواپەت بوود نەزەرەیل جیاوازیگ دا وەلی ھەول دەرھینەر ئا کەسایەتی دارشتن جیاواز پێک وەرچەوبگرە و دو ئەکتر فیلم هاتی دیاری ترین بازەیل ژیانان داشتە. گەپ لە سەر بوارەیل تر فیلم لە نوورگەئ فەنی و ناوەرۆکەو ھەوھە وە گەپ لە ھەوزەیل تر دێرد ک تۆنید لە بوارەیل فەرەنگەو شی کردەو و لەبارەئ لاوازی یا ھیزی قسیە کرد. تراژدی دەیدو لوو ھەرمانی.

یەکیگ لە سکانسەیل لۆتکەئ فیلم سکانس مرخش یا مرافەئ ئی دو نەفەرەسە ک پاش پێشەکی چنن درێژ دەرھینەر باپە وە پێ برەسیمن. دورین لە لایگەو و سکانسەیل سەمبولیک وە زوانیگ کشار لە پال ئەدل و ساس ئا ئی ئەرکە، قسیەئ دەرھینەر ھا کوو؟ تەمام قسیەئ فیلم یا ھەلۆیست دەرھینەر لە دەسپیک فیلم لە کلاس دەرەسە ک ئۆشیەید. باسەیلێگ ک باپە جوور شەمعیگ گەردەئ دەسەو ئا سەرکیشان وە گشتی کەل و کولوانجەیل ئحتمالی ک باپە وە تەنیایی پیا کرد و کیشا و دەیشت. رەستەیلێگ شەویمن وەکوو ئەقین لە یەئ نوورین، گوناھ سرووشتی جازبە داشتن ئا و.. بنیاد شروقیەئ فیلم و سەررشتەیل لە کلاسە. ئەورە ک ئۆشیەید بۆچگ نەتۆنید ھەلۆیژنید. یا تراژدی پەپۆست خویدە ئەبەدیەت. یەکیگ لە وەناوبانگ ترین نەقلەیل لەبارەئ نگارکیشیش ھەس ئیە ک ئۆشن «مەگەر نگارکیشی چووس جیا لە تەرحیگ لە ئیسە لە ئەبەدیەت»... ک ئەدل وە پیکاسو

ئامازە كەيد و كاريگەري رەنگ كەو ك ئەلبەتە و هاتى نگاركيشيگ هم بتۆەنيد
 وە شيۆەيگ جيا و سەرۋەخويگ لەبارەي قسيە بكەيد. يا ئرجاعەيل ئرا كەسايەتى
 ئمما بېھوودە نىيە، بىۋەلېفەت نىيە وە سارتر ئرجاع دەيد و پيشيەتى(تقدم)
 «بۆن» وە «هەبۆن» ك لە كەسايەتى پروون و خوبىياتنەر و وە متمانەوہخوہى ئمما
 ك ژيان وە شووناس جنسى ئاشكرا ھەلۆيژانئە دۆنيمن. ئەلبەت تۆەنيەيد رەخنە
 گرد لە شيۆەي وە وەر باس خسن ئى پرسيارەيل لە فيلم و دياردان و پەرداختيان
 ك چەنى بوود وە پييان پەي برد. بى ئى كەشف و گەردينەيلە و بى ھۆردەوبۆن
 لە ھۆردترين و كشدارتري دارشتن كەسايەتى ئەدل نىھود رەسيە سكانس راديكال
 مرخشيان يا لەبارەي بتۆەنى قسيە كرد. ليرە ئى وەرايۆەرئتيە ئەژم گريد. بۆچگ دروو
 دەيد و تەنيايى وە دەسپيچگ خيانت زانيد. وەلى گەورا يا ئمما ك سەرسەخت تر
 لەي قسيەيلەسە لە پرنسيپەيلى، تەنانەت ئەويگ ك لە شەو ميوانيا لە پەيوەندى
 وە گەرد رەفيق ترى بۆ و خوەيشى خيانت كرديە، هاتى چۆن ئەدل فەرە چشت
 نيەزانيد. ئەدل گيريد، كەفیدە دەسپاي ئمما. ليرە ئرا من وەشيۆەيگ كەفتن
 قەلخانەيل دولايەنە. وە جوورپيگ رۆتى عاتفى و بىھيزيەيل ھەر دو لايتان نيشان
 دەيد، بىھيزيەيل ئەدل لە لۆتکەي سەرگەردانى و لاوازي و ترس و دروو و ھەوہجە
 وە پەنا وەل گيريا، و بىھيزيەيل ئمما لە لۆتکەي ھيز و سوور بۆن و نكولى و تارانن
 وە مدوو سەريپچى لە ريساو ياساگانى؛ بلام نيەگيريد. ئرميسەيلى ك لە چەوہيل
 گورگرتيى نيەرشيد وەلى گشتى وە رووشنى ديارە. ليرە خال وەرچەرخان تريگ لە
 فيلمە. بەشى وە لە ھەرمان رەسين تراژدى.

ليرە بايە لاينگري لە كى كرد؟ ھەر دوگيان خيانت كردنە، ھەر كام لە رييگەو. ليرەسە ك
 بوود ئدعا كرد ك فيلم نە لزومەن لەبارەي جنسيەت و لزيەنەيل بەلكو بانتر ليە چوود
 و تەنانەت بوود بۆشيد ئەركى نەيريد خوہى لە جيگەي بەرگري لە ھاورەگەزخوازەيل
 بنەيد يا جوور بريگ لە فيلمەيل لەي باسەيلە قارمان سازى نيەكەيد. بەلكو لەبارەي
 ژيان و پيچەل پيچەيلەيە. لەبارەي جوورپيگ تراژدى، دنيائ دژوار دەلەك يا رانەي

مهیل و له یهک نه‌رسینه‌وه‌ی کامل ئه‌به‌دی ئایه‌مهیل له یهک. ناسین کامل ئتفاق نیه‌که‌فید. حجاو فهره‌س و وه په‌حه‌تی نیه‌که‌فن یا نیه‌رمیه‌ن. ئایه‌م وه گهرد ئایه‌م فهره‌تر له پیویست بیگانه‌س. جیا له دارشتن که‌سایه‌تیه‌گان حوزور کولیان و ته‌نانه‌ت سکانسه‌یل خوپیشاندنه‌یل به‌رگری له ماف هاوړه‌گه‌زخوازه‌یل یا ناره‌زایه‌تی ئابوری ک دژ وه کاپیتالیسمه و کالایی‌سازی نیروی کار و... ک له فهرانسه دیروک دۆر و دریزیک دیرید، وه دلنیا‌یه‌و بوود بۆشید جیگای په‌راویزی دیرن.

تراژدی مهیل هیمن پاوه‌جیه. گوزهر له لاکان وه دلووز، گوزهر له مه‌نتق سووگه وه مه‌نتق خولقاندن. له مهیل بی‌ئاکام، وه مهیل خه‌لاق. له به‌دهن شکست‌خواردی وه به‌دهن بی‌سنوور. ئیمه وه گهرد پرس یا مه‌سه‌له‌ی مه‌یلا رۆه‌رۆیمن. مهیل وه‌کوو مه‌یدان شهر نه‌زم و هلاتن. تراژدی، له‌وره قومید ک هلاتن شکست خوه‌ید.

ئایا بایه بنیشیمن و بنووریمنه شکست؟ یا بایه وه فرهدان مهیل، وه به‌ره‌م هینان، وه په‌یوه‌ندی، وه سووز، وه‌کوو ده‌له‌ک، رانه‌یک یا هانده‌ریگ ئرا شکانن نه‌زم بالاده‌سی یا زالیه‌تی ئه‌ندیشه کرد؟